

Rapport, forsker Flemming Kaul Ophold på Det Danske Institut i Athen, september 2024

Mit studieophold på Det Danske Institut i Athen i 2024 har, ligesom mit ophold i 2023, været centreret omkring studier af den bemalede keramik fra sengeometrisk tid, især 750-700 f.Kr. Dyremotiver som hesten, fisken, slangen og vandfuglen samt solmotiver som svastika og hjulkors danner interessante og gentagne kompositioner. I tid ikke så langt fra den klassiske bemalede keramiks billedverden; men motivmæssigt som i en anden verden – en verden formentlig knyttet til ældre fælleseuropæiske idéer.

Udover videre studier af den geometriske keramiks billeder var formålet med mit studieophold at se nøjere på den kontekst, hvori disse lerkar forekommer. Mange af de rigt dekorerede lerkar stammer fra grave; men en væsentlig del findes i votivnedlæggelser knyttet til helligdomme, mindre tempelbygninger, ca. 700 f.Kr., forløbere for senere monumentale templer.

I tilknytning til opholdet på Det Danske Institut var jeg på studierejse til Peloponnes, hvor jeg besøgte steder og museer: Tripolis, Tegea, Theben, Lykosoura, Megalopolis og Nemea. I det nyligt ombyggede museum i Tegea er udstillet et amfora-skår med en gengivelse af det interessante motiv, hvor en fisk optræder under en hests bug. Vel tilbage i Athen, på Det Nordiske Bibliotek, hjalp de dygtige fagbibliotekarer mig med at finde litteraturen, der fortæller om fundkonteksten, både den gamle publikation fra 1921 og den allerseneste litteratur om templerne ved Tegea: Den geometriske keramik er sammen med små dyrefigurer deponeret på helligstedet i og ved den første tempelbygning, forløberen for det senere og langt større tempel for *Athena Alea*. Videre studer på Det Nordiske Bibliotek afslørede lignende fundsituationer, hvor rigt dekorerede lerkar fra sengeometrisk tid blev nedlagt i tilknytning til de første tempelbygninger, f.eks. Argos og Sparta. Ved Mykene opførtes omkring 700 f.Kr. en kultbygning til ære for Kong Agamemnon, en slags hero-helligdom. Blandt de første deponeringer her også den rigt dekorerede geometriske keramik. – Og så har jeg lært et nyt, dog sjældent ord: Et *Agamemnoneion*. (Man kan næsten gumle på ordet, mens man udtaler det!). Således har jeg ved mit studieophold på Det Danske Institut i Athen, 2024, fået god viden om den geometriske keramiks tilknytning til en række tidlige helligdomme.

Resultaterne af mine studier på Det Danske Institut i Athen vil blive publiceret i en artikel i *Proceedings of the Danish Institute at Athens (PoDIA 11, 2025)*. Den allersidste redaktion af artiklen fandt (naturligvis) sted på instituttets tagterrasse. For på Det Nordiske Bibliotek fandt jeg flere interessante artikler, som kunne bruges i manuskriptet.

Apropos tagterrassen, med smuk udsigt over Athens gamle bydel: Flere aftener sad vi, forskere, forfattere, kunstnere og hyggede os – talte om og diskuterede historie, kunst og filosofi (javisst, Platon kom også med). Også panserkrydseren Georgios Averoff, der ligger i Piræus' havn, kom på banen; et museumsskib, nærmest et ikon på Grækenlands nyere historie.

Opholdet på Det Danske Institut gav fremragende muligheder for fordybelse og arbejdsro, som der sjældent gives anledning til i hektiske arbejdsdage derhjemme. En varm tak til alle på Institutet for hjælp og vejledning. Det var igen skønt at føle sig hjemme og tryk.

Flemming Kaul, seniorforsker, dr.phil.
Nationalmuseet, Danmark